

Petri Cvnæi de Repvblica Hebræorum Libri III

Cunaeus, Petrus

Lvgd. Batavor., 1632

Cap. IV. In quas angustias Iudæos septimus quisque annus detruserit.

Alexandri Magni beneficium huic genti concessum ob quandam
vaticinationem. Iudæorum rara olim commercia cum exteris gentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65527](#)

Bi Maimonides est illo libro quem
תַּרְיָעִים appellat, in quo rerum occultarum mira secreta sunt.

CAPVT IV.

In quas angustias Iudaos septimus quisque annus detruserit. Alexandri Magni beneficium huic genti concessum ob quandam vaticinationem. Iudaorum rara olim commercia cum exteris gentibus. Quanta in ignoratione rerum Indiaicarum versati sint Greki. Aristotelis commentum de Callanis Indiæ sapientibus. Quibus rebus vita moresque civium immutentur. Qui cives optimi. Nullis artificiis Iudaos celebres fuisse; idque in laude positum.
De opificibus.

Tales leges, atque ejusmodi scita Hebrei acceperunt, qui res opesque omnes sitas in agris habebant. Ex illis vel abundantia eorum, vel egestas pendit. Cujus rei ego maxima documenta hæc habeo, quod quoties pecunias illis exteri reges imperaverunt, septimus quisque annus ita in angustum oppidò omnes eorum copias coëgit, pene ut pendere eas nequiverrint. Erat enim editio legis cautum, ne per illam tempestatem terra coleretur,

néve quis fruges tunc colligeret, quæ
 omnis pecuniæ fundamentum erant. Alexander Macedo, cum Ierosolymæ
 ex Danielis libro didicisset dominatio-
 nem Persarum olim Græco ab homi-
 ne destruendam, latus vaticinio, quasi
 ad se pertineret, Iudeos petere ingens
 beneficium aliquod jussit. Ibi illi signi-
 ficavere, nihil sibi possè majus dari,
 quām uti ne rex septimi anni tributa
 exigeret. idque impetrarunt. Mox id
 Samaritanis, multa pro se cum dice-
 rent, negatum est. Sed omnium eo-
 rum, quæ de hoc genere afferri pos-
 sunt, nihil luculentius est, quām Apio-
 ni quod Flavius Apolog. i. respondet
 pro popularibus suis, cum inquit;
 οὐ μεῖς ἢ τε χῶραν οἰκεῖαν παρεῖλον,
 ἢ τε ἐμπορίας χαίρομεν, ἢ δὲ ταῖς οἰκ-
 τράτων αὐτὸς ἀλλαξ ἐπιμιχίας αἴδει
 εἰσιν μέρη ἡμῶν αἱ πόλεις μακρὰν ἀπό-
 θαλάσσης αὖτις μένουσαι, χῶραν ἢ ἀ-
 γαθὴν νεργήματα, ταῦτας εἰπούσιμα.
 Nos neque terram habitamus, qua mar-
 vicina est, neque negotiationibus gaude-
 mus, neque earum causa nobis consuetudo
 cum aliis gentibus est, sed sunt urbes qui-
 dem nostræ procul à mari sitæ: ipsi autem
 nos regionem bonam incolentes, hanc cum
 labore exercemus. Enimvero, cum di-
 versas gentes ita negotiatio sociaverit,

ut

ut quod genitum est usquam, id apud omnes natum esse videatur; soli Iudei intra terræ suæ fines, iis contenti opibus, quas illic natura producebat, vitam procul cōmerciis agitavere. Non enim maria transibant, neque exterros visebant, & ab his non visebantur. Ex quo illud contigit, ut multa de illis falsa prodiderint Græci, aliique. Per paucis enim notæ res eorum erant. Vnus Hecatæus comperta scripsit. Cæteri, ut famâ quidque & auditione acceperant, ita literis celebraverunt. Quod quām periculosum in omni historia condenda sit, vel ex illo potest existimari, quod Ephorus, clarissimus olim scriptor, Iberiam, quam non viderat, unam esse urbem dixit, admodum medius fidius ridiculè. Non enim civitas, sed magna Hesperii orbis pars erat, & multis habitata populis est. Portentosum est, & cum summa inscitia coniunctum, quod Aristoteles apud Clearchum autumavit, Iudeos esse ab Indiae sapientibus propagatos, sed nomen mutavisse. quippe philosophos illos, qui apud Indos Callani appellantur, in cava Syria Iudeos dici. Pudet me anilitatis, adeò hoc nihili est. Sed quod additum ibidem ab Aristotele est, neque supra fidem videtur, & ap-

primè glriosum sacræ genti est. Venisse enim ad se , in Asiam cum esset , Iudæum quendam ait , tantâ eruditione atque scientiâ hominem , uti præ illo omnes Græci , qui aderant , trunci esse & stipites viderentur. Utique hoc longè pluris est , quām de gentis origine quod imprudenter retulit. satius enim erat , non attigisse eam , propterea quod incognita alienigenæ erat. Ac mihi quidem sanè Flavius etiam gloriari de Iudæorum obscuritate videtur , cum in mediterraneis locis eos agere , & nullum aditum esse ad eos mercatoribus peregrinantibusque ait. Ita enim diutissimè incorruptos mores servavere , nihilque rerum ad copiam & luxum pertinentium illatum est , quibus periire potentissimi populi solent. Cætera vero sic subjicit idem Flavius ; ut penitus superbire eum dicas : Χωρευ ἀ-γαθὸν νεμόμενος , ταύτης σκπονθόμην , terram fertilem habitamus , atque in cultura ejus operam sumimus . quasi nihil majus esse meliusve possit. Recitat Aristoteles in libris Polit. edicta quædam ab antiquissimis legumlatoribus composita , quæ Mosaicis pene similia sunt. Nam Oxylus quidem , Eliorut rex , prædia agrosque vetuit ad mutuam pecuniam opponi : & Locrensibus in-

ter-

terdictum fuit, ne avitas possessiones venderent. Quæ illuc pertinere maximus autor naturæ verique ait, uti ne populus cultionem agrorum deseret. Quare toties illud iterat in Politicorum libris, optimam esse rem publicam, cuius cives ex re rusticâ atque ex pastione vivunt. Cujus rei hanc causam reddit, ὅπ πολιτεύονται καὶ νόμους. οὐχοσ γέ εργαζόμενοι ζῆν. οὐ δύνανται οὐχολάζειν. quia ex legibus seque resque suas regunt. habent enim ex opere suo quantum satis ad vivendum sit. Et tamē eis otiosis esse non licet. Cæteras res publicas, quas opificium & mechanicorum multitudo tenet, longè deterriores judicat, cum ignava eorum hominum desesque vita sit, neque ullum opus eorum cum virtute congruat. Ex quo jam fit, uti intelligatur, vanum frigidumque esse, quod Iudeis expobrari vulgo Flavius ait, τὸ μὲν οὐγγῶν οὔγεταις εργανταί παραχθεῖν, nullos in ea gente autores novorum operum, artificiorumque existisse. Laus equidem Iudeorum hæc maxima, non probrum est. Qui enim pulchrum esse potest ea invenisse, quæ exercere illiberale est; Utique opifices omnes in sordidâ arte versantur: & bene eos Aristoteles servitatem quandam servire, sed limitatam,